

«Η ΕΣΕΕ για την πορεία και τις εξελίξεις στη δημιουργία Τράπεζας Μικρομεσαίων»

Η ΕΣΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της, καθώς αρχίζει να διαφαίνεται η σταδιακή σχηματοποίηση των δομικών χαρακτηριστικών μιας σημαντικής προσπάθειας με την συμμετοχή όλων μας. Η οργανωτική ανασυγκρότηση των Συνεταιριστικών Τραπεζών και η μετεξέλιξή τους σε Τράπεζα Μικρομεσαίων, αποτελεί επιθυμία του εμπορικού κόσμου, αφού μπορεί να δώσει μια πειστική απάντηση στο χρόνιο πρόβλημα της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική αγορά και της περιορισμένης πρόσβασης των ΜμΕ στη χρηματοδότηση.

Οι ΜμΕ επιχειρούν επί μακρόν στο έλεος της έλλειψης ρευστότητας, ενώ το διαχρονικό πρόβλημα της αδυναμίας πρόσβασης στις πηγές χρηματοδότησης, διογκώνεται αντί να συρρικνώνεται. Η στάση των ελληνικών τραπεζών καταδεικνύει την πραγματική αδυναμία αντιμετώπισης του προβλήματος, μία διαπίστωση η οποία επιβεβαιώνεται εξαιτίας των επιτακτικών αναγκών τους, όπως επισφάλειες, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, συγχωνεύσεις, δεσμεύσεις από ΕΚΤ, επιλογή κερδοφόρων και όχι βιώσιμων επιχειρήσεων, που πρέπει να ικανοποιήσουν, προκειμένου να ολοκληρωθεί επιτυχώς η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησής τους.

Η ΕΣΕΕ στηρίζει όλες τις διεργασίες που αφορούν το ΕΤΕΑΝ και το ΤΕΠΙΧ, καταθέτοντας διαρκώς προτάσεις βελτίωσης των προγραμμάτων και καλύτερου συντονισμού των δράσεων. Επίσης, ως θεσμοθετημένοι φορείς των ΜμΕ ζητήσαμε τη στήριξη της Ελληνικής Κυβέρνησης και τη συνεργασία με την ομάδα της Task Force που επεξεργάζεται τις απαιτούμενες αλλαγές του θεσμικού πλαισίου, με στόχο την ευκολότερη παροχή δανείων, τα οποία θα ικανοποιήσουν μία βασική ανάγκη της αγοράς, αφού οι μικρές επιχειρήσεις δεν διαθέτουν εξασφαλίσεις, ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση σε κοινοτικούς πόρους.

Η ΕΣΕΕ έχοντας πλήρη αντίληψη της εξαιρετικά κρίσιμης περιόδου που διανύει η χώρα μας και θέτοντας ως πρώτη προτεραιότητα τη βιωσιμότητα της μικρής και μεσαίας επιχειρηματικότητας, θεωρεί ως επιτακτική ανάγκη την προώθηση σύγχρονων "υβριδικών" χρηματοδοτικών εργαλείων, συνδυάζοντας εγγυήσεις και Μικρο-δάνεια. Η λειτουργία μίας Αναπτυξιακής και Αποταμιευτικής Τράπεζας Μικρομεσαίων μπορεί να προέλθει κατευθείαν από την υπάρχουσα δομή των Συνεταιριστικών Τραπεζών, από τη στιγμή που μπορούν απαλλαγμένες από προβλήματα και βάρη να αποτελέσουν τη βάση του εγχειρήματος.

Χωρίς καμία αμφισβήτηση, το εγχείρημα μπορεί να εφαρμοστεί και να διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο, ενώ ταυτόχρονα θα έχει τη δυνατότητα σχεδιασμού ενός δυναμικού - στοχευμένου management. Αυτό θα καταστεί εφικτό μέσω: απλών - τυποποιημένων χρηματοδοτικών προϊόντων για την άμεση διευθέτηση του προβλήματος της ρευστότητας, της εξειδίκευσης στη χρηματοδότηση καινοτόμων επενδύσεων, του σχεδιασμού και εφαρμογής ευέλικτων χρηματοδοτικών εργαλείων, μόνιμων ενεργειών στήριξης και προώθησης των επιχειρήσεων και των προϊόντων τους στη διεθνή αγορά, καθώς επίσης δια μέσου της πληροφόρησης και της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην οικονομική εξέλιξη της μικρής τοπικής επιχειρηματικότητας.

Το νέο τραπεζικό σχήμα θα μπορέσει να θεσπίσει τα δικά του νέα κριτήρια, ώστε όσοι μικρομεσαίοι στο παρελθόν έχουν περάσει από την επώδυνη διαδικασία της μαύρης λίστας της "Τειρεσίας ΑΕ", να μην αποκλείονται πλέον από κάθε νέα επιχειρούμενη προσπάθειά τους. Επιπλέον, το λειτουργικό κόστος αναμένεται να διαμορφωθεί σε χαμηλά επίπεδα, εξαιτίας της χρήσης outsourcing τραπεζικών εργασιών, ενώ οι δομές των Συνεταιριστικών Τραπεζών και των Παραγωγικών Φορέων, σε όλη την Ελλάδα, μπορούν να αποτελέσουν την

προαπαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή για τη δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου υποστήριξης των μικρομεσαίων της ελληνικής αγοράς.

Οι περισσότερες Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα, παρά τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν, κατάφεραν να διατηρήσουν σε ικανοποιητικά επίπεδα την κεφαλαιακή τους επάρκεια, στηριζόμενες στο μοντέλο συνεταιριστικών μερίδων που καθιστά τους πελάτες συνεπενδυτές. Η αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου την συγκεκριμένη χρονική περίοδο δεν είναι καθόλου εύκολη υπόθεση. Το μοντέλο όμως αυτό καλλιέργησε μια μακρόχρονη σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στα ιδρύματα και τις τοπικές αγορές, σχέση που ενώ δοκιμάστηκε την περίοδο της κρίσης, αποδείχτηκε ανθεκτική.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι η Συνεταιριστική Πίστη σε συνδυασμό με την Εθνική κάλυψη της ΕΣΕΕ, της ΓΣΕΒΕΕ και των Επιμελητηρίων είναι σε θέση να δημιουργήσει μια Τράπεζα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Τονίζουμε ότι η προτεινόμενη Αναπτυξιακή Τράπεζα δεν έχει σκοπό να επικαλύψει δομές όπως το ΕΤΕΑΝ ή το Jeremie Holding Fund. Αντιθέτως, στόχος θα είναι η αξιοποίηση των παραπάνω δράσεων και όχι η διεκδίκηση μεριδίου αγοράς από τις εμπορικές τράπεζες, αλλά η διευκόλυνση της ρευστότητας των μικρομεσαίων στο πλαίσιο των κανόνων εποπτείας και σε υγιείς ανταγωνιστικές βάσεις.

Η ηγεσία της ΕΣΕΕ, στα πλαίσια της αναζήτησης και εξεύρεσης εναλλακτικών λύσεων στο μείζον πρόβλημα που μαστίζει τη συντριπτική πλειοψηφία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, πραγματοποίησε συνάντηση στα γραφεία της στις 2 Οκτωβρίου με τον εκπρόσωπο του Ιδρύματος Ταμειωτηρίων της Γερμανίας, κ. Engel. Το εν λόγω Ίδρυμα (Sparkassenstiftung für internationale Koordination) βρίσκεται ήδη σε συζητήσεις με την ΕΣΤΕ και εξετάζει την πιλοτική λειτουργία τοπικών χρηματοπιστωτικών καταστημάτων της σε κάποιες συγκεκριμένες Περιφέρειες της χώρας.

Η βασική ιδέα πάνω στην οποία στηρίζεται ο συνολικός σχεδιασμός του project, της Savings Banks Foundation for International Cooperation - SBFIC δεν διαφέρει από την φιλοσοφία και λειτουργία των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών, αφού απώτερος σκοπός είναι η αξιοποίηση των τοπικών τραπεζικών καταθέσεων, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν επιχειρηματικές δραστηριότητες των ΜΜΕ, που έχουν την έδρα τους σε συγκεκριμένες περιφέρειες. Η επιτυχία του όλου εγχειρήματος βασίζεται στη δημιουργία οικονομικών κλίμακας αλλά και της ενίσχυσης της κεφαλαιακής βάσης των ιδρυμάτων μέσω των αδιανέμητων κερδών από τις αποδόσεις των επενδύομενων κεφαλαίων.

Στόχος της ΕΣΕΕ είναι η συνεργασία με την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών και άλλων ισχυρών Ιδρυμάτων, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία ενός φορέα όπου θα συνδυάζεται η τεχνογνωσία των τραπεζών και το υφιστάμενο πανελλήνιο δίκτυο των τριτοβάθμιων επαγγελματικών οργανώσεων, τα μέλη των οποίων αποτελούν την δεξαμενή των δυναμικών πελατών και επενδυτών. Το εγχείρημα αυτό θέλουμε να είναι αυτοχρηματοδοτούμενο και πάνω από όλα βιώσιμο. Για το λόγο αυτό η πρόταση διακρίνεται από τη ρεαλιστική της υφή και στέρα τεκμηριωμένα επιχειρήματα, με αξιοκρατικά κριτήρια.

Επισυνάπτονται πίνακες "κόκκινων δανείων" σύμφωνα με στοιχεία της ΤτΕ.

Κόκκινα Δάνεια

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στα μη εξυπηρετούμενα για περισσότερες των ενενήντα ημερών δάνεια («κόκκινα» δάνεια). Σχετική αξιολογική μελέτη για τις πρακτικές που εφαρμόζει κάθε τράπεζα ετοιμάζει η Black Rock, την οποία και θα παραδώσει στην ΤτΕ μέχρι το τέλος Οκτωβρίου, ενώ παράλληλα θα ετοιμάσει έκθεση με τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση και διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (Πίνακες 20 και 21). Εκφράζεται πάντως η αισιοδοξία των τραπεζικών στελεχών ότι ο ρυθμός αύξησης των δανείων ήδη επιβραδύνεται ενώ οι επιδόσεις των εγχώριων τραπεζών στα stress tests του Νοεμβρίου θα είναι πολύ βελτιωμένες.

Πίνακας 1: Εξέλιξη μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ελλάδα (σε % των συνολικών υπολοίπων) Βραχυχρόνιες εξελίξεις

Κατηγορία/ περίοδος	Σεπτέμβριος 2011	Ιούνιος 2012	Μάρτιος 2013
Καταναλωτικά	26,4%	35,7%	42,4%
Στεγαστικά	14,0%	19,9%	27,5%
Επιχειρηματικά	13,0%	19,6%	22,9%
Σύνολο	14,7%	21,4%	27,8%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Πίνακας 2: Εξέλιξη μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ελλάδα (σε δισ. €)

Κατηγορία/ περίοδος	Σεπτέμβριος 2012	Δεκέμβριος 2012	Μάρτιος 2013
Καταναλωτικά	11,1	11,7	12,5
Στεγαστικά	15,2	16,0	16,8
Επιχειρηματικά	23,2	25,1	30,6
Σύνολο	52,2	55,8	63,4

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Πίνακας 3: Ποσοστά των μη εξυπηρετούμενων δανείων («κόκκινων δανείων») Μακροχρόνιες εξελίξεις

Είδος δανείου/ περίοδος	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Μάρτιος
Επιχειρηματικά		4,6	4,3	6,7	8,8	14,2	23,4	22,9
Καταναλωτικά		6,0	8,2	13,4	20,0	28,8	38,8	42,4
Στεγαστικά		3,6	5,3	7,4	10,3	14,9	21,4	27,5
Σύνολο Δανείων	5,4	4,5	5,0	7,7	10,5	16,0	25,4	27,8

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος. Τα στοιχεία αναφέρονται στο τέλος της περιόδου, δηλαδή το μήνα Δεκέμβριο με εξαίρεση το 2013 οπότε τα στοιχεία αναφέρονται στο Μάρτιο